

DĚDKOVÉ 001

Příběhy z hospody Na ŠtOLE

Degener.cz

2026

Archivní poznámka

Dědkové jsou satirický seriál z vesnice o partě starých kámošů, co komentují svět po svém.

Materiál byl původně veden jako interní.

Zveřejnění proběhlo bez zásahu do reality.

Obsah

Obsah

Archivní poznámka.....	2
Obsah.....	3
První kapitola.....	4
Druhá kapitola.....	5
Třetí kapitola.....	6
Čtvrtá kapitola.....	7
Pátá kapitola.....	8
Šestá kapitola.....	9
Sedmá kapitola.....	10
Závěr.....	11

Čas se nenápadně posunul a z mladých, dravých kluků v montérkách se stali dědkové. Bohužel ani nám se to nevyhlo. Jmenuje se to sice „důchod“, ale v praxi je to spíš střídavý stav mezi bolehlavem a nostalgickým optimismem. Nestěžujeme si – stejně by to nikoho nezajímalo.

Obec se pochlapila. Po letech znovu otevřela malou hospůdku Na Štole. Pro vesnici to znamenalo asi tolik, co elektřina v roce 1926. A pro nás hlavně pohodu – už nemusíme sedět v garáži nebo u stánku na hřišti. Můžeme se vrátit do teplé náruče hospody, kde jsme seděli už před padesáti lety. Tenkrát jsme se tam bavili o něčem úplně jiném než dnes, ale i tenhle stav má svoje výhody. Ráno už totiž nemusíme s bolestí hlavy do práce.

Po několika neplánovaných setkáních jsme se shodli, že nemůžeme žít v chaosu a že tomu dáme pevný řád. A tak vznikla naše **Vědecká společnost dědků**. Podle stáří Pepa, Pavel, Frca, Lopat'ák a Zub. Někdy přijde i marod Kleofáš.

Scházíme se nepravidelně, ale s radostí. Stačí, aby někdo zavolal, že „příští pátek asi bude mít žízeň“. Ostatní to bez řeči akceptují. Nikdo to nerozporuje, omluvenky se neberou. Jen si podle toho upravíme program dne – a často i toho druhého.

Mladí a mladší si na nás už zvykli a tolik se nás nebojí. Občas si přisednou, prohodí pár slov. Ráno si to nepamatují, takže je to pro všechny bezpečné. Jsou to beztak haranti našich vrstevníků – mladí geneticky, duší už dávno vyčerpaní.

Témata se u nás střídají jako počasí. Každý totiž do příštího setkání zapomene, o čem byla řeč. Minule Lopat'ák zakýval hlavou:

„Zube, ty chodíš s tím psem ven každý den?“

„Jasně,“ povídám.

„A proč každý den?“

„Zvyknul si. Když nejdu, je na mě nasranej.“

„A kam chodíš?“

„Dolů k lesu a pak to vyběhnu ke škole.“

„Vyběhneš? Takovej krpál?“

„No... vyběhnu směrem ke škole tak dvacet metrů a tam zatočím k potoku.“
Lopat'ák jen odfrkl: „Vole.“

Do toho vešel Pepa, nejstarší z nás, ale pořád lehce pracující klempíř. No, pracující... spíš taková finta, aby se dostal z dozoru své mladší ženy.

„Čau, mlad'oshi.“

Jeho obvyklý pozdrav. Člověk se na chvíli zatetelí radostí, že jsme pořád mlad'oshi, a zapomene, že ráno nemohl vstát z postele.

Podle Pepovy chůze bylo zřejmé, že dnešní hospoda není jeho první.

Naše Vědecká společnost právě zahájila další řádné zasedání.

II

Měsíc se s měsícem sešel a proběhla další schůze naší Vědecké společnosti.

Tradičně v hospůdce **Na Štole**.

Scházíme se celkem pravidelně po důchodu. Ne že bychom na něj čekali, ale líp se to pamatuje. A hlavně – žízeň. Ta se po příchodu do hospody dostaví sama. To už máme empiricky ověřené.

Pivo na stole. Frca a Zub malé.

Kecy o malým pivu už našťestí přestali. Zub vždycky argumentoval, že nebude pít obyčejný pivo, ale něco dražšího. A tak to má. Třetinka je totiž na objem fakt dražší.

Zub se obrací na Frca:

„Jak ještě dlouho budeš jezdit?“

„Ještě rok. Do sedmdesáti,“ odpovídá Frca.

„Proč tak dlouho?“

„Musím našetřit na pohřeb.“

Lopaťák se zamyslí: „To jsi říkal už před půl rokem.“

„No jo,“ pokrčí Frca rameny, „musím našetřit i pro starou.“

Všichni se pobaveně pousmějí.

Jenže Zub to zazdí:

„Tak umři dřív než ona a máš to vyřešený.“

Pavel se ozve:

„Slyšeli jste o tom Vlastovi? Jde na operaci s kyčlí.“

Lopaťák: „O jakým Vlastovi?“

Pavel: „Ten z Vítkova.“

Lopaťák: „Jo ten. Ale to je mladej zobák.“

Zub: „Mladej... už mu je taky šedesát.“

Lopaťák: „Dyť to říkám. Mladej zobák.“

Frca: „Zobák jo, ale už oklovanej.“

Stůl se uchechtne a pije se dál.

Je půl šesté a přijíždí Pepa.

Jako tradičně nejde sám – za krkem už mu sedí malá opička.

„Nazdar, mlad’oši!“ volá už ode dveří.

Přivítají ho tradiční narážky na jeho stav a spekulace, jak to doma zase schytá.

„Když já to pivečko tak lúbim,“ odráží útoky svojí oblíbenou hláškou.

Řeč se postupně stočí na manželský sex a Pepa opět perlí:

„Já zásadně před souložím nepiju.“

Pavel se zamyslí a suše konstatuje:

„Já souložím, kdy chci. Třeba letos se mi nechtělo vůbec.“

Zub si lokne a přihodí:

„Nějak v lednu mi říkal Kleofáš, že si s manželkou udělali hezkou chvílku. A jak tak po výkonu odpočívali, tak povídá svý starý: *No ještě jednou – a máme tu Vánoce.*“

Stůl vybuchne smíchem.

Zábava pokračuje do pozdních nočních hodin.

Pivo teče, řeči se opakují a svět se nemění.

Tak jde čas.

III

Blíží se Vánoce a jak to tak před Vánoci bývá, dostali jsme žízeň. Důchod přišel všem, v pravidelném termínu. Někteří z nás, co kdysi podnikali, si na tuhle jistotu pořad úplně nezvykli. Je to příjemná věc, která zpřijemňuje život. Normální zaměstnanci tohle nikdy úplně nepochopí.

Sešli jsme se Na Štole skoro všichni. Chyběl jen Pepa – slavil kulatiny v kruhu rodiny. Řekli jsme si, že to s ním oslavíme později. O to důkladněji.

Frca si vzal slovo, protože Frca mluví stále a často bez přerušování. Začal vyprávět historku o své sestře. Taky už je v letech a nedávno se jí stal trapas v autobuse.

„Nastupuje,“ vyprávěl Frca, „hrabe se v kabelce, řidič na ni kouká. A ona povídá: *Já mám odisku.*

Řidič nic, jen se na ni dál dívá.

Tak to zopakuje: *Já mám odisku.*

Řidič se pousměje a říká: *To je dobře, paní, ale kam jedete?*

A teprve potom jí to docvaklo... *Promiňte... do Bruntálu.*“

Chvíli bylo ticho. Pak jsme se smáli.

„No jo,“ uzavřel to Lopat'ák, „stane se.“

Popíjeli jsme, kecali o Vánocích a hospoda se pomalu plnila těmi mladšími, co si myslí, že jim patří svět. Zub si všiml mladýho Glose. Měl monokl a lehce odřený čelo. Když šel kolem našeho stolu, Zub se ho zeptal:

„Co se ti stalo? Od čeho to máš?“

„Z fronty,“ odpověděl pohotově mlad'as.

„Cože?“ zbystril Zub. „Ty jsi byl na Ukrajině?“

„Ne,“ povídá Glos. „V Lidlu.“

Mohli jsme se potřhat smíchy.

„To je vtip, ne?“ ptal se Lopat'ák.

„Jo,“ přikývl fracek. „Ale funguje, voe.“

Jenže ne všechno je veselé. Jako už tolikrát jsme se nenápadně dostali k probírání seznamu našich nemocí, potíží a výsledků posledních vyšetření. Co říkal doktor, co sestřička... Chvíli jsme jeli každý to svoje.

Až to Pavel nevydržel a zarazil nás:

Serte na to, stáří není pro sraby.

To jsme museli všichni uznat jako fakt, Jen Kleofáš dodal:

jo ale někdo toho má už po krk...

IV

Konečně je po Vánocích, skončilo to sváteční běsnění a můžeme se vrátit zpět k normálnímu životu.

Zub svolal mimořádnou schůzi naší vědecké společnosti jako relaxaci – nebo spíš jako podání protijedu proti útoku vánočního času a všech našich TV programů.

Pohádky už nám lezly na mozek a pomalu jsme přestávali rozlišovat, co je ještě realita a kde končí země sultána Solimána.

Naše hostinská je ještě mladá holka a všichni oceňujeme, že nám kdykoliv, když chceme, donese pivo a netrápí nás žízni. Ovšem musíme ho potom zaplatit.

Hovor začal jako obvykle Frca příhodou vyslechnutou v autobuse:

Neznámý cestující: „Do každé rodiny chodí večer Ježíšek s dárkama, jen k nám přiletěl čert.“

Jeho známý: „Co? Jaký čert, co to kecáš?“

Neznámý cestující: „Jo, kámo, to je pravda, zažili jsme to celá rodina.“

Jeho známý (nevěřicně kroutí hlavou): „A jak přiletěl? A kam?“

Neznámý cestující: „No, vletěl do komína a zapálil saze. Plamen šlehal aspoň metr vysoko.“

Jeho známý: „Ty vole. A kdy se to stalo?“

Neznámý cestující: „Po večeri, ještě jsme ani nerozbalili dárky. Stará říká: ‚Di se podívat z okna, jestli už neletí Ježíšek.‘ Nějaký hukot jsem slyšel a říkám: ‚Už něco slyším.‘ Děcka se nahrnuly k voknu a malej Pepa říká: ‚Ježíšek brzdí, až lítají jiskry.‘“

Jeho známý: „Fakt jo?“

Neznámý cestující: „Vyletěl jsem z baráku a čumím na komín – občas plamen a spousta jisker. Děcka si to užívaly a pes skákal radostí. Jen já jsem nevěděl, co mám dělat. Letěl jsem na půdu a zase ven...“

Frca: „Ale potom oba vystoupili, tak ani nevím, jak to dopadlo.“

Lopat'ák: „To byl dobrej dárek.“

Pavel: „To víš, čert nedává malé dárky.“

Chvíli jsme to ještě probírali, ale nikdo z nás neslyšel o žádném požáru v okolí, takže asi všechno dobře dopadlo.

Potom se řeč stočila k Vánocům a dárkům – co kdo dostal. Dlouho jsme se u toho nezdrželi, takže to asi dopadlo jako minule.

Pavlovi se konečně podařilo zastavit Frcův monolog.

Obrátil se na Lopat'áka a říká mu: „Lubo, půjč mi litr.“

Lopat'ák: „Ty sis zapomněl doma peněženku?“

Pavel na to: „Ne. Ale víš co? Dej mi zatím jenom pět'o, to mi stačí, no a pět stovek mi budeš dlužit.“

Lopat'ák, už trochu pod vlivem: „Jak dlužit? Co dlužit...“

Frc: „To je dobrý, ty vado, to řeknu doma starý.“

Zub: „Já být tebou, tak to doma raději nezkouším... zase tě sfláká jako dycky.“
(- smích ostatních -)

Hostinská donesla další pivo a Pepa říká zasněně: „Když já to pivečko tak lúbim.“

Hostinská na to: „A doma to zase schytáš.“

A Pepa jako dědeček v Mrazíkovi říká: „Ať mě tluče koštětem, ať mě bije holí, já si to pivečko dát musím.“

Mlad'osi od vedlejšího stolu na nás čučí, jak je možné, že se pořád tak chechtáme, a netuší, že když tě nic nebolí, i to je důvod k radosti.

V

Jak jsme zamlada kalili

Je po důchodu, a tak je čas zase posedět v hospodě. Kdo byl nemocný, už je mu líp, takže nic nebrání pravidelné schůzi. Zub jako obvykle všechny obvolal a určil páteční večer.

Sešli se všichni — dokonce i Kleofáš. Řeč se táhla: co je nového, kdo přibral a kolik. Jen Pavel měl zajímavou teorii. Musel si koupit nové kalhoty, protože se mu prý **rozšiřuje pánev**.

Lopat'ák: „Jak pánev? Snad břicho, ne?“

Pavel: „Ne, břicho mám furt stejné. Ale ty kyčle se mi stáří nějak rozšiřují.“

Nedal si to vymluvit, tak jsme to přijali jako novou definici: **už nám neroste břicho, ale rozšiřuje se pánev**.

Zub se potutelně usmívá.

Pepa: „Na něco sis vzpomněl?“

Zub: „Jo. Pamatujete, jak jsme tady za mlada pařili?“

Pepa: „To byly časy.“

Frcá: „Pepo, ty jsi s náma nekalil. Ty jsi byl takový vzorňák.“

Pepa: „No jo, táta mě držel u huby. Musel jsem doma makat.“

Ostatní vyprskli smíchy. „To určitě, voe...“

Kleofáš: „Nechte toho, málem mi vypadly zuby!“

Další salva smíchu.

Zub: „Pamatujete, jak jsem doma dělal ten mejdan?“

Frcá: „To si pamatovala celá vesnice.“

Zub: „Mama měla tři demižóny léčivého vína a odjela na víkend...“

Lopat'ák: „Šak nás tam bylo aspoň dvacet!“

Frca: „Já byl tak napitý toho vína, že jsem musel jít domů v záklonu. Jak jsem se ohnul dopředu, tak mi to teklo z huby ven.“

Pavel: „Já jedinej tam nebyl, ale pamatuju si, jak tě matka sflákala, až na to přišla.“

Zub: „Jo, dostal jsem pár facek, a to už jsem šel skoro na vojnu.“

Frca: „A za jak dlouho na to přišla?“

Zub: „Asi za týden. Přišly jí na návštěvu kámošky a ona jim nalila *to léčivé víno*.“

Frca: „No a?“

Zub: „Jenže my jsme ho s Vykošťovákem dolili vodou...“

Pepa: „Ty vole, fakt?“

Pavel: „Já si to pamatuju, jak jsi to tenkrát vyprávěl!“ (smích)

Zub: „Já pořád čekal, až na to přijde. Asi po týdnů, když jsem přišel z práce, už na mě čekala. Dostal jsem ji hned mezi dveřma... tak nasranou jsem ji dlouho neviděl.“

Pepa: „No vidíš, to už ti mladí nezažijou.“

Pavel: „Co bys dělal, kdyby ti kluk vypil slivku?“

Pepa: „Na to nemá. Mám ještě asi padesát flašek.“

Lopaťák: „Tak to přijdeme na návštěvu!“

Ostatní se zasmáli. Lopaťák evidentně nezná Pepovu mladou ženu.

Zábava pokračovala, jen Kleofáš už musel domů. Voda mu evidentně nechutnala a pivo ještě nesmí. Snad příště.

VI

Další setkání se trochu opozdilo kvůli pracovnímu vytížení důchodců – což je samo o sobě věta, která by měla být na pamětní desce.

Jednou nemohl Lopat'ák kvůli práci, potom Kleofáš, Frca jezdil... ale Zub, Pavel a Pepa – těm je to jedno. Ti si na pivko udělají čas vždycky.

Ti na pohřeb nešetří. Asi mají našetřeno, nebo je jim to putna. Ať se staraj děcka.

Začátek byl spíš filozofický, neb umřel jejich kamarád Tom ze Mlýna – ve věku, kdy by se umírat nemělo.

„Ale co už, všichni tam musíme,“ zakončil to Frca hláškou, kterou nikdo nezpochybnil.

Řeč se stočila na motoskiering, který museli zrušit kvůli oblevě, a pak – občas se to stává – na covid.

„Já jsem byl asi první, koho vyhodili kvůli covidu,“ povídá Zub.

Frca zvedne obočí: „Počkej jak první, proč tě vyhodili?“

„No před důchodem jsem dělal na půl úvazku na sračkárně... na ČOVce.“

„A proč tě vyhodili,“ nechápe Lopat'ák, „šak tam jsi byl sám, ne? Tak ses nemusel očkovat.“

Zub mávne rukou: „Oni mě nevyhodili kvůli očkování, to začalo až za dlouho.“

Pepa se zazubí: „Tak kvůli čemu? Že si pouštěl špinavou vodu do potoka?“

Ostatní vyprskli smíchy.

„To začínalo teprve testování,“ pokračuje Zub. „Jak ti strkali tu špejli do nosu až do mozku.“

Frca pokrčí rameny: „No a, to nám dělali furt.“

„No a já jsem řekl, že si žádnou špejli do nosu strčit nenechám. Byl jsem zrovna u Pavla na kafi a zavolala mi šéfka, ať přijedu na podnik na testování. Řekl jsem že ne. Ona na to: tak počkejte chvílku.“

„Za chvíli mi zavolal ředitel a říká: necháte se otestovat? Odpovídám, že ne – jsem tam sám a špejli si do hlavy strčit nenechám. No a říd' a na to: tak zítra už do práce nechoďte.“

Pavel se uchechtne: „Jo, to bylo rychlý. Za deset minut jsi byl bez práce.“

Frca se opře do stolu: „A cos dělal?“

„Nic. Ukončili jsme to dohodou.“

Lopat'ák na něj kouká jak na zjevení: „Ty vole, to jsem ani nevěděl. A cos pak dělal?“

Zub si lokne: „Šel jsem na pracák a za dva měsíce do předčasnýho.“

Pepa zavrtí hlavou: „A čeho ses bál? Já byl první, kdo si nechal dát žihadlo, a je mi fajn.“

Zub se na něj podívá takovým tím pohledem, co říká *ano Pepo, a to je právě ono*:

„Já vím, Pepo. Ty jsi zvláštní případ...“

Ještě chvíli se to motalo okolo kovidu, ale Pepa to nakonec ukončil:

„Serme na to. Buďme rádi, že je to za nama.“

V tom do hospody přišel Brd'a – majitel motokrosové tratě a stále ještě i v předdůchodovém věku aktivní amatérský závodník. Bylo to vydatné osvěžení zábavy, protože na motorkách jezdili za mlada všichni, a tak byl každý automaticky odborník.

Jen Zub měl na Brd'u záludnou otázku.

„Ty Brd'o... jak je možný, že jsem tě nikdy neviděl přijít do hospody střízlivýho?“

Brd'a se jen culil. Pak se k němu nahnul a potichu říká:

„Já na to, Lad'o... nemám odvahu.“

VII

Pepa opět potvrdil, že disciplína a pravidla hospůdky **Na Štole** jsou mu cizí. Základní zákon dědků zní jasně: **bez bab**. Jenže s Pepou přitáhli dvě jeho „kamarádky“ kterých má vždycky dost, když je v dobrém rozmaru a v rozmaru byl to bylo patrné na první pohled. Bohužel, neštěstí nechodí po horách, ale po hospodách. Když po hodce odcházeli, jedna z dam venku uklouzla a zlomila si ruku. Inu, staré kosti už se cestou z hospody někdy lámou. S Kleofášem dorazil i náš starý známý Pačes. S novou tváří u stolu samozřejmě vyplavaly i nové vzpomínky na hříchy mládí.

Kino za starých časů.

Za našich mladých let vyrostlo v naší „střediskové vesničce“ kino. Správcem tam podsaditý, robustní pán, kterému jsme neřekli jinak než **Kokin**, což k smrti nenáviděl. Po hospodě to bylo naše jediné kulturní centrum.

- **Lopat'ák:** „Vzpomínáte, jak jsme chodili na Vinnetoua klidně třikrát za sebou?“
- **Pačes:** „Ser na Vinnetoua, já si pamatuju hlavně Angeliku.“
- **Zub:** „Jo, na tu jsme chodili třikrát za sebou všichni...“

Hovor se stočil k tomu, jak jsme Kokinovi pili krev. Pepa si rýpnul, že si nás pamatuje, jak jsme do kina chodili zásadně v neděli. „To proto, že v neděli zavírali hospodu brzy,“ vysvětlil Pačes. „Tak jsme si koupili bonbóny v celofánu a šli dělat bordel do kina.“

Bylo nám jedno jaký film zrovna dávali. Obsadili jsme první dvě řady, kluci – holky a těšili se na Kokina. Šustění sáčků, hlasité kecy, schválnosti. Je pravda, že Kokin už na nás byl připraven a stál za námi u třetí řady. „Buď ticho, nebo tě vyrazím!“ byla jeho pravidelná hláška. „Drž hubu, Kokine!“ ozvalo se ze tmy a už to jelo. Někdy to skončilo vyhazovem, jindy drobnou potyčkou, nebo předvoláním před trestní komisí na Národní výbor. Ale to pro nás tehdy nebyl trest, to byla pocta. „Jo, byli jsme to hajzlíci,“ ulevil si nostalgicky Lopat'ák.

Geny versus patogeny

Pak přišla řeč na zdraví a dlouhověkost. Pepa se začal chlubit svou mámou, která se ve zdraví dožila devadesátky. „To víš, to jsou geny...“ dmul se pýchou Pepa. Kleofáš ho ale okamžitě usadil: „**To byly geny tvojí mámy Pepo, ty nemáš geny, ty máš patogeny.**“ Stůl lehl smíchy.

Debata o cenách elektřiny nás sice trochu zchladila, ale Pačes to rozsvítil hláškou:

„Dřív jsem se bál tmy a zimy. Teď se bojím hlavně účtů za světlo a teplo.“

„Ale co, dáme ještě jedno,“ rozhodl Pepa a přidal svou klasickou mantru: „Když já to pivečko tak lůbim.“ A hned navázal další, kterou jsme slyšeli snad posté: „Já mám radost, že jsem toho našeho Lad'u odnaučil pít pivo.“ Zub, zrovna když kontroloval hladinu svého desátého malého piva, jen vážně přikývl: „Máš pravdu, Pepo. Jsem rád, že se ti to u mě povedlo.“

Vodní sedma

Lopat'ák si pak nějakou divnou oklikou v mozku vzpomněl na starou sázku u Zuba. „Kdo tam s náma tehdy byl?“ „Já, ty, Kostič a Šubis,“ vzpomněl si Zub. „Neměli jsme prachy, tak jsme hráli sedmu o to, že kdo prohraje, musí vypít dvě deci vody.“ „To byl fakt blbej nápad,“ uznal Lopat'ák. „Ze začátku to šlo, ale po desáté sklenici už se nikomu chlastat nechtělo.“ „Mě přešla žízeň už po třetí,“ dodal Lopat'ák.

Kleofáše zajímal výsledek. „Já dal přes dvacet sklenic,“ vypočítával Zub. „Ale Šubis do sebe nasázel 28 dvoudecáků. Seděl v dece, třásl se zimou a každých pět minut lítal na hajzl.“ Lopat'ák se přidal: „Já jich dal 24 a jednu šavli venku, protože záchod byl furt obsazenej Šubisem.“ Pepa se jen nevěřícně zeptal: „A proč jste proboha nepili pivo?“ „Protože nebyly prachy, Pepo. To bylo ještě před vojnou...“

Pačes nahodil udičku: „Tak co, zopakujeme si to příště tady v hospodě?“ Pepa se jen zachmuřil: „To myslíš tu vodu? Tak to já asi nepřijdu. To mě určitě bude bolet hlava... vy blbouni.“

Závěr

První série je uzavřena.

U stolu v hospodě se ale nic zásadního nemění.

Dědkové dál pijí, komentují svět po svém a jsou přesvědčeni, že právě oni mu rozumějí nejlépe.

A svět mezitím běží dál.

S jejich souhlasem, nebo bez něj.

Na Štole se totiž nikdy nekončí.

Ryzil

Degener.cz